

засипання, рівний глибокий сон, відчуття легкості вранці після пробудження тощо.

Отже, метод «Ключ» Хасая Алієва є ефективним у профілактиці синдрому «емоційного вигорання» у працівників (у тому числі курсантів, слухачів) ОВС.

Список використаних джерел

1. Алиев Х. Свое лицо, или Формула счастья. – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2004 – 158 с. – (Исцеление души.)

2. Водопьянова Н.Е. Психодиагностика стресса. – СПб.: Питер, 2009. – 336 с.

3. Організація психологічної підготовки особового складу підрозділів Сухопутних військ: Навчально-методичний посібник / За ред. Г.П. Воробйова. – Львів: Академія сухопутних військ, 2012. – С.412-424.

Сердюк І.В., магістрант Національної академії внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОЛИВОСТІ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ

Сьогодні комп'ютерні і телекомунікаційні технології охоплюють практично усі сфери життя суспільства. Впровадження комп'ютерів у повсякденне життя одночасно облегшує і ускладнює його. Інформаційні технології, будучи одним із провідних факторів цивілізаційного прогресу, не лише формують нову сферу суспільних відносин, але й призводять до появи нових об'єктів злочинних посягань (комп'ютерів і комп'ютерних мереж). З'являється новий різновид злочинності – кіберзлочинність. Але, слід відмітити, що психологічні аспекти злочинності цього типу поки що не стали об'єктом ретельного дослідження вітчизняних науковців.

У сучасній юридичній науці ще немає чіткого визначення поняття кіберзлочинності, однак згідно до рекомендацій

експертів ООН, під кіберзлочинністю зазвичай розуміють будь-які злочини, здійсненні за допомогою електронних пристроїв. Впровадження у суспільну сферу комп'ютерної техніки дуже швидко призвело до зловживань даною технікою у корисних цілях. У результаті глобалізації інформаційних процесів і появи глобального інформаційного простору відбувається віртуалізація вже існуючих злочинів: не лише традиційні злочини набувають новий «комп'ютерний» вимір, але й з'являються абсолютно нові різновиди злочинних діянь, досі невідомих судовій практиці. Сьогодні за допомогою комп'ютерів здійснюються майже усі види кримінальних злочинів, включаючи вбивство. Серед найбільш типових злочинних цілей є: розкрадання готівкових та безготівкових грошових коштів; підробка рахунків і платіжних відомостей; приписка понаднормових годин роботи; фальсифікація платіжних документів; вторинне отримання вже проведених виплат; перерахування грошових коштів на фіктивні рахунки; легалізація злочинних доходів; незаконні валютні операції; незаконне отримання кредитів; маніпуляції з нерухомістю; отримання незаконних пільг та послуг; продаж конфіденційної інформації; крадіжка матеріальних цінностей, товарів і т.п.

На психологію кіберзлочинності істотно впливає можливість збереження повної анонімності користувачів Мережі. Анонімність дозволяє не лише уникати ідентифікації особи, але й надавати про себе фальшиву інформацію, вступати у соціальні відносини, видаючи себе за іншу особу. Можливість діяти в умовах анонімності та потенційної безкарності підштовхує людину до протиправних та аморальних дій, при цьому відсутність ефективного механізму боротьби з кіберзлочинністю є додатковим чинником широкого розповсюдження злочинів у цій сфері.

Дослідники кіберзлочинів майже однотайно погоджуються з тим, що основним мотивом цього виду злочинності є користолюбство. Серед інших мотивів злочинів у комп'ютерній сфері зазвичай виділяють: хуліганство, помсту,

політичні мотиви, анархістсько-індивідуалістичну мотивацію та ін. Даний перелік не є вичерпним, очевидно, що мають існувати й інші мотиви. Так, дії хакера можуть бути викликані бажанням продемонструвати своє «его», кинути виклик суспільству, показати свою незалежність і безстрашність. Більшість дослідників розглядають хакерство як специфічну підліткову контркультуру, що базується на двох рисах: внутрішній тязі до таємниць та до подвигу-злочину. Подальша доля хакерів типова для усіх підліткових співтовариств: для більшості з них цей період минає, ніяк не впливаючи на подальший вибір професії; меншість стає програмістами, системними адміністраторами, співробітниками служб безпеки; одиниці надовго застрягають у підпільній самосвідомості.

Сьогодні кіберпростір представляє собою альтернативну дійсність людського життя у штучному світі. У віртуальному світі людина створює нову особистість, або навіть декілька особистостей, які суттєво відрізняються від її реального Я. Особливу небезпеку серед таких користувачів представляють хворі на дисоціативний розлад особистості.

Особливістю кіберзлочинності є те, що дії злочинця у цій сфері не мають прямого фізичного зіткнення, явного насильства, існує фізична і психологічна відстань між злочинцем і об'єктом посягання. Це дозволяє зловмиснику відчувати себе впевнено і спокійно під час здійснення протиправних дій. Злочинець може бачити у своїх діях певну електронну і бухгалтерську операцію – гру, а не людські істоти, яким може бути завдана шкода. Комп'ютерні злочини – це інтелектуальні, а не насильницькі злочини. Вони вимагають праці і уявлення інтелектуального характеру, що традиційно викликають до себе повагу. Це злочини, що здійснюються людьми розумової праці, людьми у «білих комірцях», а злочини «білих комірців» завжди вважалися менш тяжкими, які заслуговують менш жорсткого покарання, ніж фізичні, насильницькі злочини. Подібні погляди не мають під собою серйозного морального підґрунтя, бо злочини «білих комірців» залишаються злочинами, незважаючи на їх

ненасильницький характер. Кіберзлочинці не можуть адекватно оцінити масштаби завданої ними шкоди, а відчуття задоволення від успішного здійснення задуманого спонукають до наступних протиправних дій. Крім того, на кіберзлочинця істотний вплив мають суб'єктивні психологічні фактори: впевненість у високому рівні своїх знань та вмінь або, навіть, власної геніальності, змушує їх вірити у безкарність своїх вчинків.

Таким чином, комп'ютерні технології стали поживним середовищем для розвитку кримінальних відносин, але незважаючи на свою специфіку, вони відтворюють реальні соціальні відносини, хоча і у специфічній формі.

Скрипльова Т., психолог відділення психологічного забезпечення відділу кадрового забезпечення Національної академії внутрішніх справ

КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТРИВОЖНОСТІ

В сучасній психології науковці стверджують, що злочинна поведінка деяких осіб визначається несприятливими умовами формування і розвитку їх особистості в дитинстві у батьківській родині. Ці умови, в основному, полягають у психічній депривації дитини та її емоційному нехтуванню матір'ю і батьком [3, с. 145]. В подальшому це призводить до виникнення незворотних психологічних особливостей: загальної невпевненості індивіда в житті, відчутті невизначеності свого соціального статусу або тривожних очікувань негативного впливу навколишнього середовища. Саме знехтування створює в дитини повністю неусвідомлюваний страх смерті. Таким чином, він обумовлює високу тривожність індивіда, яка долається шляхом вчинення агресивних дій, що носять характер захисту від зовнішньої агресії. У цьому і полягає особистісний сенс більшості насильницьких злочинів. Не стає винятком і значна